

FILMENS HVEM SIDDER HVOR?

Romanen har en subtil komposition, idet den fortælles som 13 tilbageblik afbrudt af dødsdomsafsigelsen over Robert; (i originaludgaven bliver de typer, dommens ordlyd er sat med større og større for hver gang, på samme måde som i visse ekspressionistiske stumfilm). I filmen er afhørings- og domssekvenserne anbragt som korte flash-aheads, Roberts forudelse af tragedien. Det understreger filmens primære stemning: den defaultisme, som først og fremmest præger heltinden. Defaultisme og fatalisme var som sagt et typisk træk ved de hårdkogte romaner, (jfr. O'Haras »Appointment in Samarra« og Cains »Double Indemnity« og »The postman...«). Holdningen er beslægtet med grundstemningen i Carnés og Renoirs sorte film fra 30'erne. I Pollacks »This Property is condemned« (Hvermands pige) var handlingsforløbet determineret fra begyndelsen ved hjælp af en rammehandling. I »They shoot...« er defaultismen baseret på erkendelsen af tilværelsens fundamentale absurditet. Gloria tør ganske vist ikke skyde sig selv; hun ønsker kun at dø, men en stædig inerti får hende til at holde sig i live. Hun er beslægtet med de camus'ske oprørere, som sætter sig op mod selve livets lovmæssige meningsløshed.

Stilistisk har Pollack klaret problemerne ved at skildre noget så statisk som en dansekonkurrence ved en hurtig klipning, som registrerer og redegør for alle de implicerede reaktioner i medium shots og close-ups; i store montagesekvenser uden reallyd, sammenknyttet af musikken og lange overtoninger, skabes på traditionel vis en fornemmelse af de 900 timers varighed. I flash-aheads'ene bruger Pollack dystre, unaturalistiske farver og ekspressionistisk stilisering og fremkalder en metafysisk stemning lige så uvirkelig som fortidssekvensens overbelyste idyl. Imellem fortids- og fremtidsplanet ligger, så nutidsplanet, domineret af lumre, klaustrofobiske farver.

I romanen taler Robert, som drømmer om at lave film, med Frank Borzage. I filmen hører vi, at Mervyn LeRoy er til stede. LeRoy repræsenterer den skole af sikre filmiske fortællere, som Hollywood altid har kunnet holde i live. Pollack hører til dens nye elever. Han fortsætter diskussionen og udforskningen af den amerikanske mytologi, og han kan håndtere den amerikanske traditions solide fortælle teknik.

Peter Schepelern

■ THEY SHOOT HORSES, DON'T THEY? (JAMEN, MAN SKYDER DA HESTE?), USA 1969. PRODUKTION: ABC Pictures/Palomar Pictures/Irwin Winkler-Robert Chartoff-Sydney Pollack. EXECUTIVE PRODUCER: Theodore R. Sills. PRODUCER: Robert Chartoff and Irwin Winkler. ASSOCIATE PRODUCER: John Green. PRODUKTIONSLEDER: Edward Woehler. INSTRUKTØR: Sydney Pollack. MANUSKRIFT: James Poe og Robert E. Thompson efter roman af Horace McCoy. CHEFFOTOGRAF: Philip H. Lathrop. KAMERA: Duke Callahan. FARVESYSTEM: DeLuxe. FORMAT: Panavision. PRODUKTIONSTEGNER: Harry Horner. KLIP: Fredric Steinkamp. DEKORATION: Frank McKelvey. MUSIK: John Green. SANGEN »Easy Come, Easy Go«: John Green og Edward Heyman. TONE: Tom Overton. INSTRUKTØRASSISTENT: Al Jennings. MEDVIRKENDE: Jane Fonda (GLORIA BEATTY), Michael Sarrazin (ROBERT), Susannah York (ALICE), Gig Young (ROCKY), Red Buttons (SAILOR), Bonnie Bedelia (RUBY), Michael Conrad (ROLLÓ), Bruce Dern (JAMES), Al Lewis (TURKEY), Robert Fields (JOEL), Severn Darden (CECIL), Allyn Ann McLerie (SHIRL), Jacquelyn Hyde (JACKIE), Felice Orlandi (MARIO), Art Metrano (MAX), Gail Billings (LILLIAN), Maxine Greene (AGNES), Mary Gregory (SYGPELEJERSKE), Paul Mantec (JIGGS), Tim Herbert (LÆGE), Noble »Kid« Chissell, Tom McFadden, Robert Dunlap. LÆNGDE: 129 min. CENSUR: DANSK UDLEJNING: Fox. DANSK PREMIERE: Kinopællet 25. 9. 1970.

Som supplement til filmlovtillægget i Kosmorama 99 bringes i det følgende en foretagelse over de 7 navne, der er oftest forekommende i bestyrelser, udvalg etc. i forbindelse med film eller filmforhold her i landet.

Direktør Jørgen Nielsen
dir. Imperial Bio.

1. medlem af filmfondens bestyrelse.
2. medlem af kortfilmrådet.
3. medlem af bestyrelsen for biografteaterforeningen af 1960.
4. medlem af bevillingsudvalget under kulturministeriet.
5. medlem af filmmuseets tilsynsråd.
6. Det sidste skud på stammen er at Jørgen Nielsen er blevet udnævnt til midlertidig ansvarlig leder af kortfilmproduktionen i Danmark.

Direktør Erik Hauerslev

1. direktør for filmfonden.
2. medlem af filmmuseets tilsynsråd.
3. medlem af skolerådet for filmskolen.
4. medlem af kortfilmfestivaludvalget.
5. medlem af det audio-visuelle forskningsråd.
6. medlem af bevillingsudvalget (under kulturministeriet).

Filminstruktøren Svend Aage Lorentz

1. formand for sammenslutningen af danske filminstruktører.
2. medlem af kortfilmrådet.
3. medlem af kortfilmfestivaludvalget.
4. medlem af bevillingsudvalget (under kulturministeriet).

Kontorchef W. Weincke

kontorchef, kulturministeriets 2. kontor.

1. formand for filmfondens bestyrelse.
2. medlem af kortfilmrådet (suppleant f. formanden).
3. medlem af bevillingsudvalget.

Filminstruktøren Palle Kjærulff-Schmidt

1. medlem af filmrådet.
2. medlem af filmskolens tilsynsråd.
3. medlem af bestyrelsen for sammenslutningen af danske filminstruktører.

Adjunkt Jens Pedersen

undervisningsass. filmvidenskab, Københavns universitet.

1. formand for dansk film lærerforening.
2. formand for dansk skolebio.
3. medlem af det danske børnefilmmåne.

Retspræsident A. Grathe (Århus)

1. formand for kortfilmrådet.
2. næstformand for filmfondens bestyrelse.

Af ovennævnte hvem er følgende lønnede:

Filmfondens bestyrelse

Formand pr. år: kr. 13.111,64 (W. Weincke).

Næstformand pr. år: kr. 10.197,94 (retspræsident A. Grathe).

Medlemmer pr. år: kr. 7.284,24.

Filmrådet

Formand pr. år: kr. 13.111,64 (byretsdommer Lichtenberg).

Medlemmer pr. år: kr. 7.284,24.

Biografrådet

Formand pr. år: kr. 11.654,79 (ekspeditionssekretær Bent Hedemand).

Medlemmer pr. år: kr. 4.370,55.

Kortfilmrådet

Formand pr. år: ca. kr. 11.700,00 (retspræsident A. Grathe).

Medlemmer pr. møde: kr. 400,00.

Filmskolens skoleråd

Medlemmer pr. møde: kr. 400,00.

(Der afholdes ca. 10 møder pr. år).

De andre hvem er i princippet ulønnede, dog med visse modifikationer. For børnefilmmåneets vedkommende gælder det, at der på grund af betydeligt arbejde er blevet ydet medlemmerne et fast beløb pr. gennemgang af film. *Dansk skolebio* er også en af de ulønnede poster, men der udbetales bestyrelsen et beløb til dækning af udgifter i forbindelse med møder, evt. hotelophold etc. *Det danske filmmuseums tilsynsråd* modtager heller ikke honorarer ud over en »møde-tier« til dækning af transport etc.

For en del af de lønnede poster er forholdet det, at de efter ben-saningen i princippet er faldet bort, men i praksis stadig udbetales. Dette gælder formands- og næstformandsposterne i fondsbestyrelsen, filmrådet, biografrådet og kortfilmrådet.

Claus Ib Olsen

RETTELSE

Peter Madsen har bedt os gøre opmærksom på, at der havde indsnegget sig et par fejl i hans bidrag til vort filmlovtillæg i nr. 99. For det første var overskriften ikke blot ikke hans egen (hans egen overskrift lød: »Filmens lov og pris«), men den var også på tværs af indholdet i hans artikel. Det er nemlig ikke P. M.s mening at »kunststøtte i det kapitalistiske samfund er et paradoks«, som der stod; tværtimod mener P. M., at statsstøtte til kunsten er en naturlig ting i det kapitalistiske samfund, al den stund de fleste kunstværker ikke forholder sig kritisk til dette samfund. Kun det kapitalistiske samfunds støtte til samfundskritisk kunst er paradoksal, men når en sådan støtte en sjælden gang finder sted, ser man da også den borgerlige opinions kraftige reaktion, - jvf. Malinovski-sagen.

For det andet var der en trykfejl i artiklens 9.-sidste linje, der skulle lyde:

»Denne beherskelse kan realiter ikke realiseres, ...«

S. K.